

แผนการจัดการเรียนรู้

กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

รายวิชา ท32101 ภาษาไทย ภาคเรียนที่ 1

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง มหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี เวลา 6 คาบ

แผนการเรียนรู้ที่ 3 มรดกทางวรรณศิลป์ การใช้ถ้อยคำ เวลา 1 คาบ

1.มาตรฐานการเรียนรู้/ตัวชี้วัด

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ท 5.1 ม.4–6/3 วิเคราะห์และประเมินคุณค่าด้านวรรณศิลป์ของวรรณคดีและวรรณกรรมในฐานะที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ	

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. ผู้เรียนอธิบายลักษณะการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ สระ และการเล่นคำซ้ำในบทประพันธ์ได้ (K)
2. ผู้เรียนวิเคราะห์และจำแนกกลวิธีการใช้ถ้อยคำ และการเล่นคำแบบสะบัดสะบิ้งได้ (P)
3. ผู้เรียนเห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวรรณศิลป์ไทยในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (A)

3. สาระสำคัญ

ร่ายยาวมหาเวสสันดรชาดก กัณฑ์มัทรี เป็นมรดกทางวัฒนธรรมด้านภาษาที่สำคัญ มีลักษณะเด่นในการใช้ถ้อยคำที่ก่อให้เกิดเสียงเสนาะ ทั้งสัมผัสพยัญชนะ สัมผัสสระ การเล่นคำซ้ำ และกลวิธีการแต่งแบบ “สะบัดสะบิ้ง” การใช้คำเหล่านี้ไม่เพียงแต่สร้างความไพเราะ แต่ยังสื่ออารมณ์สะเทือนใจและสร้างจินตภาพที่ชัดเจน

4. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (เขียนให้สอดคล้องกับแผนนี้)

☐ 1.ความสามารถในการสื่อสาร

☐ 2.ความสามารถในการคิด

☐ 3.ความสามารถในการแก้ปัญหา

☑ 4.ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

☐ 5.ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

5. สาระการเรียนรู้

1. การเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะและสัมผัสสระ
2. การเล่นคำซ้ำเพื่อเน้นย้ำอารมณ์ เช่น การเล่นคำว่า สุด
3. การเล่นคำแบบ “สะบัดสะบิ้ง” เช่น สะอึกสะอื้น, ตระตรากตระตรำ

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

☐ รักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ☐ อยู่อย่างพอเพียง ☐ ซื่อสัตย์สุจริต ☐ มุ่งมั่นในการทำงาน
☐ มีวินัย ☐ รักความเป็นไทย ☐ ใฝ่เรียนรู้ ☐ มีจิตสาธารณะ

คุณลักษณะของผู้เรียน ตามหลักสูตรโรงเรียนมาตรฐานสากล

☐ เป็นเลิศวิชาการ ☐ สื่อสารสองภาษา ☐ ล้ำหน้าทางความคิด
☐ ผลิตงานอย่างสร้างสรรค์ ☑ ร่วมกันรับผิดชอบต่อสังคมโลก

ทักษะผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 (3Rs 8Cs 2Ls)

ทักษะในสาระวิชาหลัก (3Rs)

☑ Reading (อ่าน)
☐ (W)Riting (เขียน)
☐ (A)Rithemetics (คณิตฯ)

ทักษะการเรียนรู้และนวัตกรรม (8Cs)

☐ Critical Thinking and Problem Solving(การคิดวิจารณญาณ และแก้ปัญหา)
☑ Creativity and Innovation (การสร้างสรรค์ และนวัตกรรม)
☐ Cross-cultural Understanding (ความเข้าใจความต่างวัฒนธรรม)
☐ Collaboration, Teamwork and Leadership (การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ
☐ Communications, Information, and Media Literacy(การสื่อสารสารสนเทศ)
☐ Computing and ICT Literacy (ทักษะด้านคอมพิวเตอร์ และเทคโนโลยี)
☐ Career and Learning Skills (ทักษะอาชีพ และการเรียนรู้)
☐ Compassion (คุณธรรม เมตตา กรุณา ระเบียบวินัย)

6. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ (ใช้กระบวนการ GPAS 5 Steps)

<table>
<tr><td colspan="2">การออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps</td></tr>
<tr><td>GATHERING
การรวบรวมและเลือกข้อมูล</td><td>1.นักเรียนดูคลิปเสียงการเทศน์มหาชาติกัณฑ์มัทรีสั้น ๆ ที่ครูนำมาเป็นตัวอย่าง เว็บไซต์ www.mahachat.com จากนั้นนักเรียนลองทายว่าคำพูดใดที่ฟังแล้วรู้สึกสะเทือนใจที่สุด พร้อมตั้งคำถามว่า ทำไมคำบางคำถึงทำให้เรารู้สึกเศร้าได้มากกว่าปกติ ครูอธิบายเพิ่มเติมและนำเข้าสู่บทเรียน</td></tr>
<tr><td>PROCESSING
การจัดกระทำข้อมูล</td><td>2.นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่องการเล่นเสียงพยัญชนะ สระ และคำซ้ำ จากหนังสือแบบเรียน วรรณคดีวิจักษ์ ม.5 ครูอธิบายและยกตัวอย่างเพิ่มเติมจากสื่อ Power Point
3.นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์คำว่า “สุด” โดยวิเคราะห์บทประพันธ์ช่วงที่พระนางมัทรีตามหาลูก (สุดสายนัยนา... สุดฝีเท้า...) ว่าการใช้คำว่า “สุด” ซ้ำ ๆ สื่อถึงความพยายามและความสิ้นหวังอย่างไร
4.วิเคราะห์คำ “สะบัดสะบิ้ง” ว่ามีจังหวะเสียงที่สร้างอารมณ์ร่วมต่างจากคำปกติอย่างไร

</td></tr>
<tr><td colspan="2">APPLYING : การประยุกต์ใช้ความรู้</td></tr>
<tr><td>A1 : Applying and Constructing the Knowledge
ขั้นปฏิบัติ
และสรุปความรู้หลังการปฏิบัติ</td><td>3.นักเรียนแบ่งกลุ่มเป็น 5 กลุ่ม นักเรียนแต่ละกลุ่มศึกษาและสรุปเนื้อหากิจกรรมนักสืบวรรณศิลป์ แบ่งกลุ่มนักเรียนสืบค้นตัวอย่างบทประพันธ์ในกัณฑ์มัทรีตามหัวข้อที่กำหนด คือ
● สัมผัสพยัญชนะ</td></tr>
</table>

การออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกระบวนการ GPAS 5 Steps	
	• สัมผัสสระ • คำซ้ำ • สะบัดสะบิ้ง จากนั้นแต่ละกลุ่มแล้วนำมาจัดหมวดหมู่ลงในชิ้นงาน ครูสังเกตพฤติกรรมการทำงานรายบุคคล และรายกลุ่ม ให้ข้อเสนอแนะ และตอบคำถามใสหัวข้อที่นักเรียนสงสัย
A2 : Applying the Communication Skill ขั้นสื่อสารและนำเสนอ	4.นักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน โดยมีครูกับนักเรียนร่วมกันสรุปบทเรียน ถามคำถาม ตอบคำถาม และให้ข้อเสนอแนะ
SELF – REGULATING การกำกับตนเองหรือการเรียนรู้ได้เอง	5.นักเรียนมีการตรวจสอบและควบคุมกระบวนการการคิดของตัวเอง สามารถสร้างค่านิยมการคิดของตัวเอง และการสร้างนิสัยการคิดที่เป็นรูปแบบของตัวเอง นำนวัตกรรมหรือผลงานที่สร้างเผยแพร่บนเว็บไซต์ผ่านช่องทางต่าง ๆ เพื่อให้ผู้อื่นได้อ่านหรือนำไปปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ในการดำเนินชีวิต

7. ชิ้นงานหรือภาระงาน (หลักฐาน/ร่องรอยแสดงความรู้) (เขียนให้สอดคล้องกับจุดประสงค์)

7.1 ชิ้นงานชิ้นงานกิจกรรมนักสืบวรรณศิลป์

7.2 ใบงานสรุปการจำแนกชนิดสัมผัสและกลวิธีการเล่นคำในกัณฑ์มัทรี

7.3 การตอบคำถาม

8. สื่อการสอน/แหล่งการเรียนรู้

8.1 หนังสือเรียนวรรณคดีวิจักษ์ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5

8.2 สื่อ Power Point

8.3 เว็บไซต์ www.mahachat.com

8.4 คลิปเสียงการเทศน์มหาชาติกัณฑ์มัทรี

9.การวัดและประเมินผล

สิ่งที่จะวัดและประเมิน	วิธีการวัด	เครื่องมือวัด	เกณฑ์การประเมิน
อธิบายลักษณะการเล่นเสียงสัมผัสพยัญชนะ สระ และการเล่นคำซ้ำในบทประพันธ์ (K)	ตรวจชิ้นงานนักสืบวรรณศิลป์	แบบตรวจชิ้นงาน	ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70
วิเคราะห์และจำแนกกลวิธีการใช้ถ้อยคำ และการเล่นคำแบบสะบัดสะบิ้ง (P)	สังเกตการวิเคราะห์และการนำเสนอ	แบบประเมินทักษะการวิเคราะห์	ผ่านระดับดีขึ้นไป
เห็นคุณค่าและภาคภูมิใจในวรรณศิลป์ไทยในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชาติ (A)	สังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมและความสนใจ	แบบประเมินคุณลักษณะที่พึงประสงค์	ผ่านระดับดีขึ้นไป

กิจกรรมเสนอแนะ

.....

.....

.....

.....

.....

บันทึกหลังสอน

1. ผลการสอน

☐ สอนได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ มีจุดประสงค์ K P A

☐ สอนไม่ได้ตามแผนการจัดการเรียนรู้ เนื่องจาก .....

2. ผลที่เกิดกับผู้เรียน

1) ด้านความรู้ (K)

.....

.....

.....

2) ด้านทักษะกระบวนการเรียน (P)

.....

.....

.....

3) ด้านคุณลักษณะที่พึงประสงค์ (A)

.....

.....

4) สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน (C) (เลือกได้มากกว่า 2 ข้อ)

☐ ความสามารถในการสื่อสาร ☐ ความสามารถในการคิด

☐ ความสามารถในการแก้ปัญหา ☐ ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

☐ ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

3. ปัญหาและอุปสรรค

.....

.....

4. แนวทางแก้ไข/ผลลัพธ์

.....

.....

ลงชื่อ.....ครูผู้สอน

(นางสาวปนัดดา จำปางาม)

ความเห็นของผู้อำนวยการโรงเรียน/ผู้ที่ได้รับมอบหมาย

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายพิทักษ์ แผงอ่อน)